



Budsjettrenter 2021-2024 for kommuner og fylkeskommuner

Kommunal sektor er en av de største låntagergruppene i Norge. Gjelden er økende og for mange kommuner er rentekostnadene betydelige. Det er av stor betydning hvilke renter som legges til grunn i budsjettsammenheng, både for å få en riktig prognose, men også handlingsrommet for kommunens øvrige virksomhet.

KLP får jevnlig spørsmål fra sine eiere og offentlige kunder hvilke budsjettrenter man bør legge til grunn for kommende fireårsperiode. Vi mener det er et riktig å ta utgangspunkt i Norges Banks rentesyn samt renteforventningene i markedet. Budsjettrentene i dette dokumentet omhandler perioden 2021–2024.

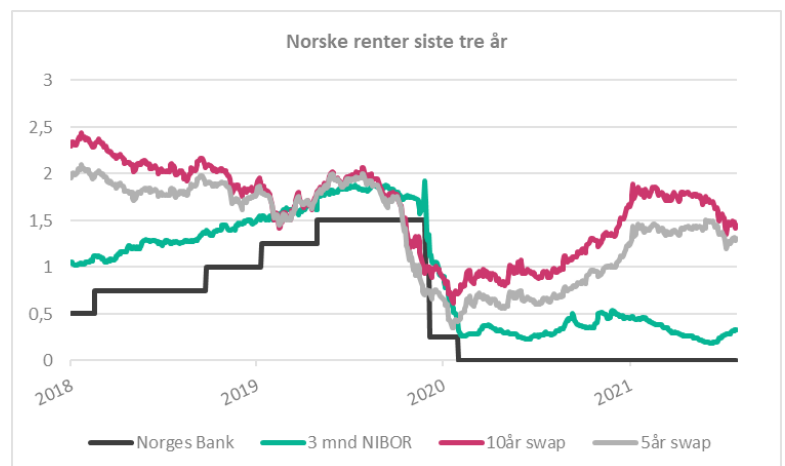
Rentemarkedet

Kommuner og fylkeskommuner har låneporteføljer normalt bestående av lån med både fast og flytende rente. Sammensetningen styres overordnet av finansreglementet. Finansreglementet skal legge føringer for risikonivået i finansforvaltningen, vanligvis med mål om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnadene.

Det er vanlig å skille renter mellom «korte» og «lange» renter. Korte renter regnes vanligvis opptil 2 år, mens lange renter regnes fra 2 år og over. Typiske kjennetegn ved korte og lange renter er som følger;

Korte renter (Opptil 2 år)	Lange renter (Over 2 år)
Påvirkes først og fremst av styringsrenten.	Påvirkes først og fremst av forventning om vekst og inflasjonsutvikling.
Renteendringene fra Norges bank slår umiddelbart ut i korte renter.	Påvirkes i en viss grad av de korte rentene.

Ved utsikter til høyere vekst og inflasjon vil de lange rentene normalt stige, mens motsatt bevegelse normalt inntreffer ved negative forventninger. Videre ser vi at lange renter mellom land i stor grad har de samme bevegelsesmønstrene. Bevegelsene er ofte synkroniserte og det er hovedsakelig de største økonomiene i verden som påvirker retningen. Unntak fra dette vil kunne være land hvor det stilles spørsmål rundt landets evne til å betjene egen gjeld, i slike land vil rentene stige hvis mange investorer selger seg ut av landets statsgjeld.



Norges Banks styringsrente

Er Norges Banks viktigste virkemiddel for å stabilisere prisveksten og utviklingen i norsk økonomi. Styringsrenten er renten som bankene får på sine innskudd i Norges bank opp til et fastsatt beløp – en kvote. Les mer om styringsrenten [her](#)

Budsjettrente 2021 - 2024

Hvilken budsjettrente vil være riktig å legge til grunn de kommende årene? Som sagt vil det etter vår oppfatning være riktig å ta utgangspunkt i Norges Banks renteprognoser, samt renteforventningene i rentemarkedet. Norges Banks prognoser gjenspeiles i rentebanen, mens markedets renteforventninger kan leses av FRA-rentene.

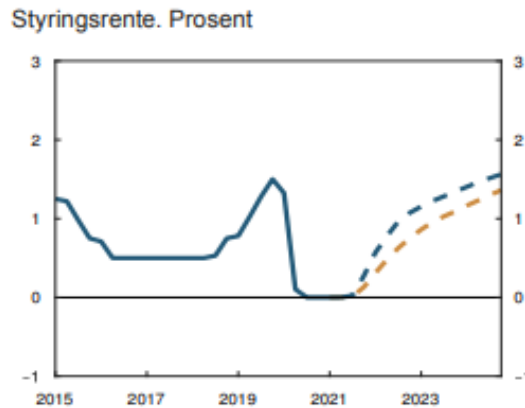
Rentebanen

Hvert kvartal legger Norges Bank ut «Pengepolitisk rapport». I denne rapporten kommer de med sitt rentesyn («Rentebanen») for de nærmeste årene.

FRA-rentene

Markedets forventinger om utvikling i NIBOR-rentene frem i tid.

Grafen under viser Norges Banks rentebane i henhold til Pengepolitisk rapport av juni 2021:



Kilde: Norges Bank. Pengepolitisk rapport juni 2021

Blå stiplet linje = juni 2021 Oransje stiplet linje = mars 2021

Konklusjon

Tabellen under viser vår anbefaling på budsjettrenter for perioden 2021 – 2024 (kolonnen til høyre). Dette gjelder lån med flytende rente, som typisk vil være NIBOR-lån med flytende margin og pt-lån. Det er lagt til grunn årlige snittverdier.

Årlige gjennomsnittstall	Norges Bank rentebane juni 2021	3 mnd NIBOR basert på Norges Bank	Anslag 3 mnd NIBOR Rentemarkedet	Snitt Norges Bank og rentemarkedet	Marginpåslag kommune på NIBOR	Budsjettrente lange lån NIBOR- og pt-lån
2021	0,25 %	0,60 %	0,50 %	0,55 %	0,60 %	1,15 %
2022	0,88 %	1,23 %	1,08 %	1,16 %	0,60 %	1,75 %
2023	1,25 %	1,60 %	1,53 %	1,57 %	0,60 %	2,15 %
2024	1,48 %	1,83 %	1,73 %	1,78 %	0,60 %	2,40 %

Pengemarkedspåslag Norges Bank er 0,35%

Avrundede tall

Lange lån har historisk hatt et påslag mellom 0,30 og 0,60 prosentpoeng over NIBOR. Dette vil naturlig nok kunne variere over tid, men i tabellen er det benyttet et påslag på 0,60 prosentpoeng. Kommuner som ønsker å justere denne i sine budsjettrenter står selvfølgelig fritt til det.

Og avslutningsvis; kommuner som bruker ulike låneprodukter og helt eller delvis faste marginer, må ta hensyn til dette i sin budsjettering.